

LBRIS

We know
books

TEODORA MATEI

ÎNTRE
VULTURI
ȘI OAMENI

t...

TRITONIC

Tritonic Books

București - 2023

Cuprins

Între vulturi și oameni / 7
Rai nedorit / 31
Adelina / 43
Crăiasa înghețatei de nucă / 53
Blestemată noapte! / 61
Pelerinul / 75
Kalashnikov / 90
Pre-Invazie / 99
Poveștile sunt nemuritoare / 110
Aripile mândriei / 120
Ghinion! / 133
Povestitorul / 146
Drumul Lenorei / 169

Între vulturi și oameni

1. Coliba părăsită - 1

Mi se spune Te'Lee. În zori voi fi arsă pe rug. Nu sunt judecători de pace în satul nostru. Legea e în mințile și sufletele oamenilor. De asta au grijă bătrânele satului. Văduvele. Vulturoaicele. Le-am auzit numele când eram foarte mică, șoptite de bunica. În preajma oamenilor mari, încercam să prind cât mai multe din vorbele strecurate pe sub priviri piezișe. Mă feream, pe ulițe, de grupul femeilor îmbrăcate în rochii lungi, îmbrobodite strâns cu șaluri. Toate negre. Mă ascundeam de privirile lor și de cuvintele aspre. Aseară au vorbit pentru mine. Cea mai bătrână dintre ele a închis cartea mare, legată în piele, și le-a făcut semn celorlalte să i se alăture. Le vedeam din spate. Trunchiuri mute de copaci cerniți. Gesturi de neînțeles pentru cei din afară.

S-au întors toate deodată și au privit pe deasupra mea. Își strânseseră buzele și așteptau, cu ochi mijiiți. Cea cu cartea a șoptit: „La

răsărit o ardem. Așa scriu bătrânele. Să fumege sufletul celui ce minte.” Vorbeau despre mine ca și cum nu aș fi fost acolo. Cuvintele lor mi se prelingeau pe corp. Se împleteceau în legătura funiei ce-mi fixa mâinile la spate, apoi se spărgeau pe pământ. Nu credeam că pot fi pentru mine. Mi se spusese să am încredere. Să ascult răbdătoare și să mă supun. Să aștept semnul ce mă va salva. Poate.

O mână stafidită și-a fluturat degetele descărnate în fața mea. Am înțeles că trebuia să plec. Ușa casei unde mă duseseră s-a deschis din exterior; cineva a închis-o, apoi, după mine. Degete grele m-au prins de cot și m-au târât în praful uliței. Știam cine era: De’Log, argatul Vulturoaicelor. Circulau zeci de legende referitoare la el și femeile pentru care lucra: toate în șoaptă, spuse pe fugă, ascultate cu ochi măriți de uimire. Se spunea că era nemuritor și extrem de puternic, că spulberase dintr-o lovitură pe cei ce încercaseră să comenteze deciziile bătrânelor.

De’Log m-a adus aici, în coliba părăsită de la marginea satului. M-a împins înăuntru și a fixat cu umărul scândurile prinse cu funii ce astupau intrarea. S-a întors peste câteva momente cu un cuțit în care se reflectau razele lunii. L-a trecut o dată peste legătura de la spate și mâinile mi-au țâșnit în față, eliberate din strânsoare. Vârful lamei îmi ciupise pielea antebrațului și lăsase în urmă trei picături de sânge. Le-am privit scurgându-se pe cămașa albă de pânză aspră.

Mă așez pe pământul bătătorit, rezemată de peretele colibei. Nuiielele lipite cu pământ nu opun rezistență. Dacă m-aș lăsa pe spate, și aș face asta în mod repetat, bețele acelea s-ar rupe. Peretele colibei s-ar dărâma, iar eu aș evada. Degeaba, pentru că n-aș avea unde să mă duc. La răsărit e marea, pe care femeile nu pot călători. La apus, muntele sălbatic. N-aș ajunge vie dincolo de piscuri. Judecata

Vulturoaicelor m-ar fi ținut prizonieră oriunde, chiar și în mijlocul câmpului. Funia de la încheieturi, coliba părăsită... erau doar pentru ceilalți, pentru sătenii ce așteptaseră încruntați să fiu scoasă de la judecată. Pentru ochii ce mă urmăriseră cu ură cum pășeam desculță prin colb. Pentru gurile mute, deschise a mirare. Pentru cei ce șopteau speriați. Pentru privirile acuzatoare ce mă sfâșiau. Eram primul om, după sute de ani, judecat după Cartea Veche. Prin spatele tuturor curioșilor, deodată cu mine, mergea cineva. Nu am întors capul. Cu coada ochiului, am zărit silueta zveltă și întunecată plutind dincolo de mulțimea încremenită. Am închis ochii, am inspirat și l-am simțit. Raa'Min era acolo. Venise după mine. Trebuia să aștept semnul.

În zori voi fi arsă pe rug.

Noaptea își smulge clipele una câte una, le împletește și mi le aruncă – ore, printre zăbrele. Le prind și, oricât aș încerca să le deznod, nu reușesc. Fire de timp mi se lipsesc de degete și se strâng în gheme aspre de trăiri.

2. Pietre de râu

Mă jucam în fața casei cu niște pietre aduse de la râu. Erau albe, aproape rotunde, catifelate și calde. Încercam să le așez unele peste altele, însă de fiecare dată cădeau. Le ridicam din praf și le ștergeam cu poalele rochiței. Dinspre munte cobora un grup de femei. Bătrâne, aduse de spate, îmbrăcate în rochii lungi, negre, cu basmale înnodate strâns sub bărbie. Pășeau agale, privind în pământ, șoptind rugi - fiecare pentru ea. Învățasem să număr și, uitându-mă la bătrânele ce ajunseseră în dreptul meu, am început în gând:

„una, două, trei...” M-am oprit. Fustele învolburate de pași mă încurcaseră. Mi-am ridicat privirea spre fețele femeilor și am început din nou: „una, două...” Semănau între ele într-atât încât nu mai știam dacă cea care trecuse de mine fusese a doua sau a treia, dacă pe cea care venea din spate o socotisem sau nu. M-am speriat. Ultima s-a întors și m-a privit cu ochi goi, albaștri. Fața îi era brăzdată de riduri, iar buzele abia se ghiceau pe chipul posmogit. S-au deschis ca să șuiere spre mine vorbe de neînțeles. Mi s-a făcut frig și am căzut. Din pumn mi s-au rostogolit pietricelele. Am adormit într-o noapte de gheață.

Palme străine se lipiseră pe obrajii mei; eram zgâlțâită și scuturată. Cineva, probabil posesoarea mâinilor, striga după ajutor. Mama. Am întrezărit-o, atunci când am tras prima gură de aer după somnul de moarte. Bunica venea în fugă spre femeia aplecată asupra copilului căzut în praf. M-a luat în brațe și m-a dus în casă, urmată de mama ce suspina frângându-și mâinile.

Mi s-a spus că am zăcut o săptămână, cu febră mare. Îmi amintesc niște treziri în patul rece, într-o cameră niciodată goală. Ziua veneau mai mulți oameni, însă nopțile îmi erau vegheate numai de mamă și bunică. Le-am auzit o dată șoptind „Vulturoaicele”. De atunci, am legat cuvântul de amintirea zilei cu pietre albe și femei stranii, cernite.

3. De vulturi

Spre sfârșitul verii, se curățau grădinile și se pregătea pământul pentru următoarele culturi. Acolo, aproape de piscuri, toamna venea mai devreme. Ajutasem la strânsul

vrejurilor și al tulpinilor uscate, de pe care roadele fuseseră culese. Mă bucuram de împlinirea celor paisprezece ani; puteam să-mi ajut mama la pregătirea gemurilor, compo-
turilor și a bucatelor pentru iarnă. Din afară, bucătăria mi se părise un loc magic, unde mâini harnice, ghidate de
minți pricepute, creau toate lucrurile acelea absolut deli-
cioase. Așteptasem cu nerăbdare să fiu primită în rândul
femeilor, nu atât pentru ajutorul pe care puteam să-l acord,
cât pentru atmosfera de acolo. Fiecare fată își închipuia
într-un fel anume discuțiile din bucătăria la pregătirea
bucatelor de iarnă. Eu eram hotărâtă să aflu cât mai multe
despre Vulturoaice. Cine erau, ce făceau, de ce intrau în
grup numai după ce deveneau văduve, de ce erau singurele
care vegheau la respectarea legilor și rânduielilor în sat...
De ce hotărau aleșii tinerelor de măritat... De ce văduvele
tinere dispăreau în pădure și nimeni nu le mai revedea... Și,
mai ales, de unde li se trăgea numele...

În prima zi la bucătărie am curățat kilograme întregi
de ceapă pentru tocana păstrată în vasele de lut din beciul
Morarului, cel mai adânc 'din sat. Mi-au așezat singură
într-un colț, pe un scăunel din lemn, cu trei picioare. Mi-au
pus câțiva saci plini cu ceapă la dreapta și găleata cu apă rece
la stânga. Bunica mi-a arătat mai mult prin semne ce am
de făcut. La sfârșitul zilei ochii îmi erau roșii și umflați de
lacrimile curse involuntar cu fiecare coajă de ceapă. Măinile
mi se îngălbeniseră și miroseau îngrozitor. Bunica, mama
și mătușile mele alergaseră toată ziua prin bucătărie, tăind,
amestecând, nespunându-și decât lucruri legate de condi-
mente sau rețete. Seara am adormit buștean și am visat o
rochie de mireasă din foi de ceapă. Mirosea atât de urât
încât mirele stătea mereu cu spatele la mine. Visul s-a trans-
format într-un coșmar, pentru că încercam în zadar să văd
fața băiatului care strâmba din nas.

A doua zi, morcovii și țelina au luat locul cepei. Am scăpat de lacrimi, însă degetele s-au colorat în portocaliu. Mi-am lăsat gândurile să zboare, nemaifiind atentă la ce se întâmpla în jur. Începeam să fiu dezamăgită. Viața printre cei mari nu semăna cu ce îmi închipuisem eu.

Zi după zi am curățat, tăiat, tocat, răzuit tot felul de fructe și legume, din ce în ce mai lipsită de entuziasm. După trei săptămâni aflasem că numele bătrânelor vine de la prima femeie stabilită în sat, despre care se spunea că fusese crescută într-un cuib de vulturi. Se căsătorise cu un drumeț apărut de niciunde și pusese bazele satului. Când, după ani, soțul i-a murit, Vulturoaica n-a mai purtat decât haine cernite și a citit din cartea îmbrăcată în piele cu care venise de pe piscuri. Spunea tuturor că oamenii trebuie să fie asemenea vulturilor ce își aleg perechea pe viață. Cu timpul, i s-au alăturat alte și alte văduve bătrâne. Locuiau împreună în casa Vulturoaicei. Odată intrată în grupul lor, femeia își pierde numele și identitatea. Devenea „una de-a lor”.

În timp, din pădure apăruse De'Log, un bărbat masiv și fioros ce ajuta bătrânele la treburi. Părea că nu îmbătrânește, bunica spunea că arăta ca pe vremea copilăriei sale. Nimeni nu îndrăznea să vorbească despre asta.

Vulturoaicele chemau viitoarele mirese la sfat și, înainte de nuntă, mergeau împreună în pădure. Nicio femeie măritată n-a povestit vreodată ceva legat de acel drum. Bătrânele colindau iscoditoare ulițele, se interesau de obiceiurile, de preferințele tinerilor și, astfel, legau destine pe viață. Familiile se destrămau numai prin moartea unuia dintre soți. La moartea femeii, bărbatul era însoțit de De'Log la malul mării, unde construiau împreună o plută. Văduvul era lansat la apă și nimeni nu mai știa nimic de el. Putea fi înghițit de valuri, la fel de bine cum putea ajunge, ajutat

de vânturi, pe alte maluri. La moartea bărbatului, femeia era dusă în pădure, dacă era tânără, sau acceptată în grupul bătrânelor îndoliate dacă trecuse de șaizeci de ani.

Îmi era greu să înțeleg rațiunea acelor fapte. Minte mea de atunci nu putea accepta amestecul femeilor în viețile sătenilor, însă mă temeam să pun mai multe întrebări. Pe dinăuntru mă răzvrăteam, deja. Dacă nu-mi plăcea băiatul ales de ele? Dar dacă eu nu i-aș fi plăcut lui? Cum funcționau familiile încropite de bătrâne?

Cel mai mult mă temeam de eventualitatea ca alesul lor să-mi placă, dar să moară de tânăr. Aveam să fiu dusă în pădure, ca toate văduvele tinere? Și, dacă da, ce s-ar fi ales de mine? Ce se întâmpla acolo?

4. Coliba părăsită - 2

Mi-am ridicat genunchii la gură și i-am prins cu ambele mâini. Mă legăn înainte și înapoi, tentată să clatin puțin pereții colibeii. Prin deschizătura aceea mică, zăbre-lită, se zărește un vârf de munte. Rezemată de el, Luna. Râde sarcastic într-o parte. Voi pieri. Sau nu. Voi primi semnul. Poate.

În zori voi fi arsă pe rug. Și ce dacă? Satul întreg e împotriva mea. Nu contează. În zori, inima lui Lao'Kin va fi sfâșiată. Asta mă doare. Bătrânele vor citi din Cartea Veche, satul va sărbători pedepsirea mea; Lao'Kin, cel sortit de Vulturoaice, va afla adevărul bătrânelor despre tot ce s-a întâmplat în ultimul timp. Adevărul meu... nu voi mai avea vreodată ocazia să i-l spun. Va trăi convins că am încălcat tradițiile și buna-cuviință. Că am fost o rușine pentru fami-

lia mea, pentru satul meu. Sau va sta o viață în cumpănă, neștiind ce să creadă. Nu mai am timp să-i explic ce simt. Nici cuvinte.

Fâlfâit de aripi, miros de mușchi umed, pârâit de bureți de pădure frânți între degete. Raa'Min e aici! Frigul nopții sau emoția îmi înfioară pielea; strâng pânza aspră cât mai aproape de corp, dar se încăpățânează să rămână rece, dușmănoasă. Inima îmi bate din ce în ce mai tare, iar tâmplele îmi pocnesc. Încerc să opresc clănțanitul dinților și tremurul corpului. Mă ridic și mă apropiu de zăbrele. Le mângâi cu degete înghețate. Dacă aş trage tare de ele, una câte una, ar ieși din lipitura de pământ. Ce folos? Luna a trecut de piscuri. Ceasurile s-au scurs. Aștept semnul.

Pe degete mi se împletesc raze de lună. Urcă pe brațe, pe gât și coboară în spirală fierbinte spre picioare. E bine... Șoapte la ureche:

– Am venit.

Zâmbesc. Nu întorc capul. Desprind palmele de pe nuielele noduroase și mă las atrasă în îmbrățișare. Plasa de lumină ce mă cuprinsese capătă consistență. Mâini din carne și oase îmi coboară pe spate, îmi cuprind mijlocul și mă încălzesc. Trec degetele peste brațele din jurul meu și mă bucur de fiecare clipă. Timpul poate trece atât de repede... o răsuflare de-a lui poate aduce răsăritul. O lacrimă... noaptea eternă. Mă tem să respir. Mă prinde de umeri și mă întoarce spre el. Abia acum pot să-l privesc. În coliba întunecoasă, albul ochilor îi sclipește hipnotic, în contrast cu irisurile negre... Mă țintuiește. Cu capul lăsat pe spate, nu-mi pot desprinde privirea de pe trăsăturile de care nu mă pot sătura. Le-am refăcut din memorie de zeci și sute de ori. Când nu reușeam, îmi impuneam să uit, să pretind că nu l-am întâlnit niciodată, că n-am pătruns în Casa din Piatră, nu-i cunosc atingerea și șoapta. În clipa imediat

următoare aveam în minte, clar, chipul lui; auzeam în gând sau aievea „Te'Lee, mi-ai lipsit...”

Ultimii ani au fost un du-te – vino de trăiri și senzații; inocente și curioase, la început, sfâșietoare – spre sfârșit. Iar mâine chiar va fi sfârșitul.

5. Raa'Min

Când toate vasele familiei cu bucate de iarnă au ajuns în siguranță în beciul Morarului, am fost trimisă împreună cu verișoarele mele în pădure, după bureți. Îi cunoșteam, știam pe care avem voie să-i rupem și care erau otrăvitori. Eram pătrunsă de importanța misiunii mele, deși fusesem încredințată fetelor mai mari. Pășeam pe crengile desprinse de ultima ploaie, atentă să nu alunec pe frunzele umede. Căutam din priviri pălăriile pufoase de la rădăcinile copacilor. Aveam grijă să nu mă îndepărtez de celelalte fete. Auzisem poveștile înspăimântătoare despre pădure și nălucile ei.

M-am aplecat spre o tufă mare de hribi. Am întins mâna spre ei, odată cu alte degete ce încercau să-i apuce. Mi-am imaginat că era una de-a noastră și m-am retras. Din direcția mâinii străine, un băiat necunoscut îmi zâmbea, cu arătătorul mâinii stângi în dreptul buzelor. Avea ochi negri, pupila nu i se deosebea de iris și părea că privește prin discuri de smoală. Pielea închisă la culoare contrasta cu hainele albe din pânză. Părul întunecat strălucea albastru în razele filtrate de crengile dese.

L-am studiat cu teamă. Nu era din sat. Știam toți copiii satului. Începusem să merg cu spatele și încercam, cu coada ochiului, să surprind direcția în care s-ar afla fetele.

Băiatul și-a luat degetul din dreptul gurii și a lăsat, descumpănit, brațul pe lângă corp. A surâs, dezvelindu-și dinții albi.

– Nu pleca, nu te teme...

Șoptea ținându-mă cu privirea aceea întunecată.

– Dacă vrei, îți arăt un loc plin de bureți. Vei culege mai mulți decât restul fetelor.

– De unde știi de fete?

Întrebarea îmi ieșise găjăită, printre buze tremurând de spaimă.

– V-am văzut când ați intrat în pădure.

Întinsese mâna spre mine; tremuram și nu mă puteam concentra. O avalanșă cumplită de gânduri îmi bântuia mintea. Trebuia să fug. Să strig fetele. Să fug din pădure... Să strig...

M-am lăsat prinsă de încheietură și dusă în adâncul pădurii, unde într-un luminiș, la rădăcinile copacilor, creșteau buchete imense de ciuperci. Băiatul mi le-a arătat încântat. M-am relaxat. Poate că nu voia decât să-mi arate comoara din luminiș, să se laude în fața mea.

Am studiat atentă pălăriile pufoase și am început să-mi îndes săculețul. Băiatul mă ajuta, arătându-mi-le pe cele mai mari. Când sacul a fost plin, mi l-a dat jos de pe umăr și m-a invitat lângă el, pe iarbă. Ținea între degete un hrib și se juca, întorcându-l pe toate părțile. Mi-a vorbit în momentul în care l-a rupt în două cu pocnet, iar dinspre mâinile lui a venit miros puternic de pământ reavăn, de frunze abia răsărite, de crengi smulse de ploaie.

– Sunteți din sat?

Cu ochii în pământ, frământa între degete buretele alb; din spori se ridica aromă de acasă, de întoarcere sau regăsire.

– Da, eu și verișoarele mele. Dar... tu?